

rovanju, ne dopuščajo smatrati za dan, na kateri je bila zaprta, drugega, nego 25. maja.

Škoda, da se vrhovno sodišče ni izreklo o razlogih, ki so višje deželno sodišče napotili, ne ta dan, ampak dan 3. junija smatrati za pričetek dobe po §-u 190 k. p. r.

Dr. M. D.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1906.

— (Osemdesetletnica gospoda Luke Svetca). Dne 8. t. m. je doteklo 80 let, da se je narodil v Podgorju pri Kamniku starosta kranjskih notarjev in znabiti tudi starosta slovenskih pravnikov sploh, gospod Luk a Svetec v Litiji. Praznovali so ta redki jubilej razni narodni krogi, da počaste moža, ki si je stekel preobilo zaslug na kulturnem in političnem polju slovenskem, — praznovali so ga pa tudi posebno slovesno njegovi stanovski tovariši. V nedeljo dne 14. t. m. so se zbrali v Ljubljani okolo gospoda jubilarja malone vsi kranjski notarji in notarski kandidatje. V Mestnem domu je bila ob 11. uri dopoldne slavnostna seja, katero otvarjajoč je predsednik not. zbornice g. P l a n t a n čestital g. jubilarju, ki je že 34 let dika kranjskih kolegov in že 24 let neprestano član notarske zbornice. Nato je imel g. notar H u d o v e r n i k slavnostni govor, v katerem je z izbranimi besedami slikal delovanje in zasluge g. Svetca kakor notarja, pisatelja in narodnega zastopnika. Zanimivi so bili zlasti spomini: da je g. Svetec znabiti še zadnji pri življenju izmed tistih, ki so l. 1849 poslušali slovenska pravna predavanja v Ljubljani; da je g. Svetec pomagal pri slovenskem prevodu obč. drž. zakonika in pri prvih slovenskih izdajah državnega zakonika, da je l. 1861 z županom Ambrožem in drjem. Costo osnoval »pravoznansko društvo« v Ljubljani. Ganljivo se je zahvaljeval g. Svetec za te ovacije in poudarjal, da je sedanji notarski red bil sklenjen, ko je bil on državni poslanec, in da je tedaj o predlogi poročal dr. pl. Stremayr, prvi in zadnji vplivni zagovornik notarskega stanu. — Popoldne ob 1. uri se je v »Nar. domu« pričel slavnostni banket, ki je trajal na splošno zadovoljnost udeležencev do večera. Bilo je mnogo lepih in izbranih zdravijc. Predsednik g. P l a n t a n je nazdravljval g. jubilarju in njegovi gospe soprogi, ki je bila navzoča; prav tako g. notarski kandidat K r e v e l j v imenu not. naraščaja. G. notar H u d o v e r n i k je posebej proslavljval politične zasluge g. Svetca in omenjal med drugim, da je g. Svetec prvi uvedel v svojo pisarno slovensko uradovanje, in končno vzkliknil, da zasluži g. jubilar biti imenovan »pater patriae«. G. notar dr. Schmidinger je deloma v resni, deloma šaljivi besedi napijal nav-

zočnim damam, potem notarskim kandidatom, in še z drugimi govori zabaval družbo; v imenu not kandidatov se je zahvaljeval g. Jereb. Slavnostnemu odboru, zlasti gg. notarjema Hudoverniku in Schmidingerju je v zahvalo za prireditev napiljal g. notar Orožen. Opetovano je vstal in govoril g. jubilar Svetec, ki se je z milimi besedami zahvaljeval za kolegijalno ljubezen in posebej nazdravljal g. notarju Plantanu kakor predsedniku notarske zbornice in sekcije avstr. not. društva za Kranjsko. Povedal je tudi zanimivo reminiscenco, da je kakor sodni adjunkt v Mokronogu l. 1861 začel prvi sestavljati slovenske zapisnike v kazenskopravdnem postopanju, da je bil tri dni potem, ko je to zvedela višja instanca v Novem mestu, premeščen v Kočevje, kjer je prav tako na občno radost slov. prebivalstva sestavljal slov. zapisnike, da ga je l. 1864 kakor slovenskega kandidata izvolil kočevski okraj v dež. zbor, da se mu mandat ni hotel verificirati, dokler ga sami Kočevci niso izvolili za častnega meščana. — Tako je minilo popoldne, ki ostane g. jubilarju, kakor vsem udeležencem v neizbrisnem, dragem spominu. Veseli smo tega stanovskega pojava in čestitamo našim notarjem, da imajo v svoji sredi tako odličnega in zaslužnega starosta. Gospodu Luki Svetcu, ki je davno že zastopal v raznih javnih korporacijah ideje in dejansko pospeševal smotre, ki jih goji društvo »Pravnik« s svojim glasilom vred, želimo tudi mi od srca, da bi še mnogo let čvrst veselil še lepe svoje »zarje večerne!«

— (Gospod Karl Wenger,) svétnik dež. sodišča v Ljubljani, se je prošli mesec dal sam vpokojiti. Nagibi, ki so ga v to napotili in so jih tem povodom razodevali javni listi, so nov žalosten dokaz, da se našim sodnikom grení vzvišeni poklic, ko morajo videti, da ne prejmo, kar jim gre po letih in zaslugah, ampak so zapostavljeni v gotovih slučajih iz nestvarnih, celó političnih razlogov, ki bi morali biti že v interesu pravosodja pri tem absolutno izključeni. Gospod Wenger je radi tega s trpkim srcem izstopil iz sodne službe. Obžalovati je to popolnem objektivno. Ker se pravosodje vrši na mnogo stran javno, nastaja tudi o posameznih sodnikih javno mnenje. In javno mnenje je, da je škoda za gospoda Wengerja. Bil je jako dober sodnik, razborit član prizivnega in rekurznega senata ljubljanskega; njegove odločbe so kazale temeljito znanje zakonov, pa tudi moderno pojmovanje življenja. To, potem pa odkritosrčnost in ljudomilost, mu je pridobilo splošne simpatije ne le med pravniki, temveč v širšem občinstvu. — Vpisal se je med odvetnike in preselil v Mattighofen na Solnograškem. Vrlemu našemu sotrudniku želimo v novem poklicu še obilo let sreče in zadovoljnosti!

— (Umrli) je dne 9. t. m. v Trstu g. Ferdinand Perhavec, pisarniški ravnatelj viš. deželnega sodišča za Primorsko, v 46. letu svoje dobe. Pokojnik je bil izvrsten uradnik, ki je poleg svojih drugih poslov prevajal sodne rešitve tržaških sodišč na slovenski jezik. Ker je bil jezika popolnoma večšč ter ga tudi s posebno ljubeznijo gojil, pripomogel je mnogo k pravilnosti uradnega slovenskega zloga, ki se opazuje v tržaški praksi. Bodi pokojniku tudi za to časten spomin med nami!

— (Kršenje ravnopravnosti pri koroških sodiščih.) V št. 7. let. »Slov. Pravnika« smo poročali o kazenski razpravi na okr. sodišču v Celovcu na tožbo odvetnika g. drja. Golla zoper odvetnika g. drja. Brejca radi razžaljenja časti. Tedaj je bilo prišlo, kakor znano, na 1. instanci do jezikovnega konflikta, ker je sodnik, in sicer šele na drugi razpravi, zabranil zagovorniku g. dr. Trillerju slovenski pledojé, dočim mu je bil na prvi razpravi dovolil slovenski govoriti. Zoper to prepoved so vložili jezikovno pritožbo na c. kr. justično ministrstvo in na predsedništvo c. kr. višjega deželnega sodišča v Gradcu obtoženec g. dr. Brejc, njegov zagovornik dr. Triller in »Zveza slovenskih odvetnikov.« Pridružila se je tudi odvetniška zbornica kranjska. Dočim od ministrstva še danes ni nobene rešitve, obvestilo je predsedništvo c. kr. višjega deželnega sodišča v Gradcu pritožnike že avgusta meseca, da prepoved slovenskega pledojeja na razpravi zoper obtoženca, nemščine z možnega, odgovarja »der bisherigen sprachlichen Übung« pri koroških sodiščih. — Vzlic tej rešitvi je na vzklicni razpravi, ki se je v stvari vršila dne 9. septembra na c. kr. deželnem sodišču v Celovcu, zagovornik g. dr. Triller zopet zahteval, da se mu dovoli slovenski pledirati; to mu je pa predsednik razprave kratko malo odklonil, češ da ta pravica pristojna na koroških sodiščih le zagovorniku nemščine nezmožnega obtoženca. (!) Dr. Triller je nato s protestom zapustil razpravo, obtoženec g. dr. Brejc sam pa je smel potem nemoteno razpravljati in pledirati v slovenščini. Mi tej logiki koroških sodišč glede jezikovne prakse kratko malo ne moremo več slediti in zategadelj z veliko pozornostjo pričakujemo definitivne odločbe tega velezanimivega jezikovnega spora od strani c. kr. justičnega ministrstva, na katero se je vnovič pritožila »Zveza slovenskih odvetnikov«.

— (Stalna delegacija odvetniških zbornic) je dne 12. in 13. t. m. zborovala na Dunaju. Prva glavna točka dnevnega reda je bila reforma našega vrhovnega sodišča. Sklenilo se je bistveno: 1.) Člani vrhovnega sodišča naj imajo svoj konkretalni status. 2.) Jemljo naj se ne le iz sodniškega, temveč tudi iz odvetniškega ter proforskega stanu. 3.) V stvareh, ko sporni predmet ne presega 1000 K, naj odločuje senat petero članov. 4.) Na vrhovnem sodišču naj se vrše ustne revizijske razprave. 5.) Ustvari naj se stalna institucija, ki bo zbirala in primerjala odločbe ter skrbela za jednotno pravosodje. 6.) Disciplinarni senat za odvetnike naj sestoji iz predsednika vrhovnega sodišča, iz treh članov vrhovnega sodišča in iz treh odvetnikov. 7.) Vsak sodnik vrhovnega sodišča imej pravico, da po 35.letnem službovanju in dovršivši 65. leto lahko stopi v pokoj s polno plačo in aktivitetno doklado. — Za reformo odvetniškega reda se je izvolila devetorica, ki naj načrt novega odv. reda pripravi za prihodnje zborovanje; sprejelo se je načelo, da ima pristop k odvetništvu vsak, kdor je zaupanja vreden in izpolni zakonite zahteve. — Radi podeljevanja javnih agencij se je sprejela ostra resolucija proti namestništvu nižjeavstrijskemu. — Delegacija se je bavila z mnogimi pritožbami radi odmere stroškov in v obče izrekla, da je v tem pogledu remedura

nujno potrebna. — Na predlog koroške zbornice se je sklenilo z vsemi glasovi proti jednemu, da je potom vloge na justično ministrstvo zahtevati reforme zakonskega prava in zlasti uvedbo obligatornega civilnega zakona. Delegacija je izrekla prepričanje, da se poštne, brzobjavne in telefonske pristojbine dajo zvišati le potom zakonodajstva. — Delegacija je tudi sklenila protest zoper razpis generalne prokurature iz zadnjih dni, ki se tiče ničnostnih pritožeb.

— (Ali je za predlog hrambe zarubljenih premičnin, ki je združen z rubežnim predlogom, priznati kumulacijsko pristojbino po zmislu opazke 5. k točkama 4. in 5. odvet. tarifa?) — To vprašanje je v praksi še vedno preporno, čeprav prevladuje mnenje, da kumulacijske pristojbine ni priznati. Utemeljuje se le-to mnenje tako, da predlog hrambe z ozirom na določila §§-ov 249 do 259 izv. r., osobito pa z ozirom na vladne nagibe k §-u 259 izv. r. ni poseben izvršilen predlog, to se pravi, hramba se znači tedaj, kadar je predlagana istočasno z rubežem, le za način izvršitve rubeža, ne pa kakor izvršilno sredstvo zase. Nasprotno mnenje skuša Dr. Leopold Adler v Gr. Z. 1901 št. 12 utemeljevati, ne da bi se odločno izjavil za priznanje kumulacijske pristojbine. C. kr. višje deželno sodišče v Gradcu dosledno ne priznava v teh slučajih kumulacijske pristojbine (sklep od 12./12. 1905, R II 150/5 — 1; takisto od 18./9. 1906 R II 143/6 — 1). Glede samostojnega predloga hrambe zarubljenih predmetov po rubežu pa primerjaj zbirko Fellner-Ohmeyer, slučaj št. 223, 224.

Dr. M. D.

— (Javne agencije.) Justično ministrstvo je z dopisom od 2. julija 1906 št. 14922 naznanilo odvetniški zbornici dunajski, da je po zmislu njene zahteve prosilo namestništvo na Dunaju, naj pred rešitvijo konkretnih prošenj za koncesijo v svrhu javne agencije poizve mnenje odvetniške in notarske zbornice, in da je trgovsko ministrstvo sporazumno z justičnim ministrstvom z razpisom od 12. junija 1906 št. 17620 povabilo vse deželne vlade, naj rešujé takšne prošnje postopajo z največjo strogostjo. Deželne vlade so pozvane, naj o takih prošnjah, če jih ni moči kratkomalo radi neizpoljenih pogojev, ki so zapovedani za pridobitev koncesije, ali iz drugega važnega razloga zavrniti, poskrbe izjave notarske in odvetniške zbornice in naj tudi v slučaju, če bi obe zbornici prošnji pritrtili in bi deželna vlada vsled tega hotela koncesijo podeliti, ves tozadevni akt predložé ministrstvu, predno izdadó odločbo.

— (Listnica uredništva.) Gospod pravnik v Pragi, ki je našemu uredništvu pisal zastran Iheringovega »Kampf um's Recht«, naj blagovoli naznaniti svoje ime, ker podpisa ni moči čitati.

»Slovenski Pravniki« izhaja 15. dne vsakega meseca in ga dobivajo člani društva »Pravniki« brezplačno; nečlanom pa stoji za vse leto 10 K, za pol leta 5 K.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 26; naroča se tudi pri O. Fischerju, knjigotržcu v Ljubljani, na Kongresnem trgu.